

N:o 41.

Af herr **Carlborg**, angående skrifvelse till Konungen med anhållan om utredning huruvida icke gällande föreskrifter om ställande af s. k. uppbördsborgen m. m. böra upphäfvas.

Uti särskild motion till Riksdagen har jag på deri anförda skäl yrkat upphäfvande af de enligt civillagen allmännast förekommande slag af borgen. Jag vill nu härmed erinra om en annan form af borgen, nemligen den som af staten fordras dels vid tillsättandet af åtskilliga med uppbörd förenade tjenster eller så kallad uppbördsborgen, hvartill jemväl kan hänföras borgen för stämpelförsäljning, dels af dem som åtaga sig arbeten för statens räkning och dels för kronorrenden. Då nu enligt mitt förmenande hela borgenssystemet är en institution som aldrig bort erhålla lagens skydd, enär institutionen om icke menniskans omdöme vore förvilladt af vanans magt måste betraktas såsom stridande mot allmänt menskliga rättsbegrepp, skall jag naturligtvis finna det i hög grad otillbörligt att staten uppmuntrar borgensförbindelser och rent af tvingar ärlige och ordentlige män att sätta sig i beroende af personer som sedermera icke behöfva underläta att begära återtjenster, hvilka för tjenstemännen kunna blifva ödesdigra nog. Om nu en sådan af staten fordrad borgen skulle dertill föranleda, att borgensmannen nödgas till staten utbetalा sin sista skärf, så kan visserligen staten icke träffas af det klander för hårdhet, som skulle drabba den enskilde fordringsegaren, men att en sådan tillämpning af borgenssystemet icke ingifver kärlek och förtroende till landets lag, är visst, och ett faktum blifver derigenom det allmänt kända ord-språket »summum jus summa injuria». Hvad nu särskilt tjenstemännen beträffar så bör staten hafva säkerhet nog för sina åt dem an-

förtrodda medel i det stränga tjenstemannaansvar som lag stadgar och för öfright utgöra tulltjenstemänne, som utan borgen uppbära nära nog hälften af alla statsinkomsterna, ett lysande bevis att uppbördsborgen af tjenstemän eller andra är fullkomligt onödig. Hvad åter angår öfrika här ofvan omnämnda fall, då borgen är föreskrifven för att skydda staten mot förlust, så ökas väl i någon mån risken härför om borgenssystemet borttages, men om det öfverlemnades åt vederbörande tjenstemän att mindre fästa sig vid höga anbud än att statens egendomar och arbeten anförtroddes åt ordentligt folk, så är jag förvissad att förlusten af borgenssystems borttagande skulle blifva ringa eller ingen; i synnerhet som, hvad kronoarrendatorerna angår, staten såsom jordegare har förmånsrätt i arrendatorns inventarier. På grund af hvad jag sålunda haft äran anföra får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen behagade i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om utredning huruvida icke nu gällande föreskrifter om ställandet af borgen i här ofvan omförmälda fall böra upphävas.

Stockholm den 26 januari 1889.

F. D. Carlborg.

N:o 42.

Af herr **Andersson, Jonas**, om ändring i gällande bestämmelser angående restitutionn af erlagd tull för juteväf, som användes till emballage för trämassa.

Då vid 1888 års riksdag beslöts, att utländsk importered juteväf skulle åsättas en tullsats af 10 öre pr kilogram, bestämdes tillika, att tullrestitutionn skulle beviljas för den juteväf, som återutskeppades, vare sig i form af varor eller som emballage, efter det att genom i tull-